

Välismaalaste seaduse, Euroopa Liidu kodaniku seaduse ja isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmise seadus

§ 1. Välismaalaste seaduse muutmine

Välismaalaste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 6 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Välismaalase püsiv Eestis elamine käesoleva seaduse tähenduses on välismaalase Eestis viibimine Eesti elamisloa või elamisõiguse alusel.“;

2) paragrahvi 43 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Haldusakti või kohtulahendiga pandud kohustus Eestist lahkuda ei ole välismaalase Eestis ajutise viibimise seaduslik alus käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 5 tähenduses.“;

3) paragrahvi 62² lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Viisa välismaalasele Eestisse õppima asumiseks rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppes, neljanda või viienda taseme kutseõppe esmaõppes või jätkuõppes võib anda, kui välismaalane asub õppima rahvusvahelise koostööprogrammi raames või riikidevahelise lepingu või õppeasutuse väliskoostöölepingu alusel või kui välismaalasele on määratud Eesti riigi rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium.“;

4) seadust täiendatakse §-dega 62³ ja 62⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 62³. Pikaajalise viisa taotluse õiguslik mõju

Kui välismaalane on taotlenud pikaajalist viisat käesoleva seaduse §-s 91¹ sätestatud korras, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.

§ 62⁴. Viisa andmine seoses iduettevõtlusega

(1) Iduettevõtlusega tegelemiseks võib välismaalasele anda lühiajalise või pikaajalise viisa.

(2) Iduettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on tegevust alustav Eestis registreeritud äriühing, mille eesmärk on sellise kõrge globaalse kasvupotentsiaali, innovaatilise ning skaleeritava ärimudeli väljatöötamine ja käivitamine, mis aitab oluliselt kaasa Eesti majanduse ja ettevõtluskeskkonna arengule.

(3) Kui välismaalasele antakse viisa iduettevõtlusega tegelemiseks, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole tervise seisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda viisa samadel tingimustel nagu nimetatud välismaalasele.

(4) Kui välismaalasele antakse viisa iduettevõtlusega tegelemiseks, võib välismaalase abikaasale, alaealisele lapsele ja täisealisele lapsele, kes ei ole tervises seisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, anda lühiajalise või pikaajalise viisa.“;

5) paragrahvi 67 täiendatakse lõigetega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Pikaajalise viisaga määratud viibimisaega pikendatakse lühiajaliseks Eestis töötamiseks tingimusel, et välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei ületa 365 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul ning lühiajaliselt Eestis töötav välismaalane jätkab töötamist sama tööandja juures või asub tööle teise tööandja juurde.

(4²) Viisaga määratud viibimisaega pikendatakse iduettevõtlusega tegelemiseks tingimusel, et välismaalase kogu viibimisaeg pikaajalise viisa alusel ei ületa 365 päeva 730 järjestikuse päeva jooksul.

(4³) Kui välismaalase viisaga määratud viibimisaega pikendatakse käesoleva paragrahvi lõike 4² alusel, võib pikendada välismaalase abikaasa, alaealise lapse ja täisealise lapse, kes ei ole tervises seisundi või puude tõttu suuteline iseseisvalt toime tulema, pikaajalise viisaga määratud viibimisaega samadel tingimustel nagu nimetatud välismaalasel.“;

6) paragrahvi 90 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Välismaalane võib pikaajalise viisa taotluse Eesti välisesindusele esitada posti teel või esindaja kaudu, kui selles riigis, kus välismaalane püsivalt viibib, puudub Eesti välisesindus või välismaalasel ei ole mõjuval põhjusel võimalik esitada viisataotlust Eesti välisesindusele isiklikult ning tema viimase viisa taotlemisel toimunud daktüloskopeerimisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja sõrmejäljed vastavad valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele.“;

7) paragrahvi 93 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Viibimisaja pikendamise taotluse esitamisel välismaalane daktüloskopeeritakse. Viibimisaja pikendamise taotluse esitamisel ei pea välismaalast daktüloskopeerima, kui teda on varem viisa andmise või viibimisaja pikendamise taotlemisel daktüloskopeeritud ning daktüloskopeerimisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja sõrmejäljed vastavad valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele.“;

8) paragrahvi 101 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) käesoleva seaduse § 62² lõikes 5 nimetatud kutseõppe neljanda ja viienda taseme õppe mahule esitavad nõuded ning Eesti riigi rahastatavate või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendiumide, riikidevaheliste lepingute või õppeasutuste väliskoostöölepingute või rahvusvaheliste koostööprogrammide loetelu ja neile esitavad nõuded.“;

9) paragrahvi 101 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

- 1) viibimisaja pikendamise taotluse vormi ja täitmise nõuded ning taotluse esitamise tähtajad;
- 2) viisa andmise kooskõlastamiseks pädevate asutuste loetelu;

- 3) viisakleebise andmeväljale „MÄRKUSED“ kantavate riigisiseste märgete loetelu;
- 4) tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva Eestis viibimise õiguse pikaajalise viisana vormistamise taotlemisel esitavate andmete loetelu ja nende esitamise nõuded;
- 5) tähtajalise elamisloa kehtivusaja lõppemisest tuleneva Eestis viibimise õiguse pikaajalise viisana vormistamise taotluse vormi ja täitmise nõuded;
- 6) käesoleva seaduse § 62⁴ lõikes 2 nimetatud iduettevõtte määratlusele vastavuse hindamise tingimused ja korra, selleks esitatavate andmete ja tõendite loetelu ning nende esitamise nõuded.“;

10) paragrahvi 101 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Valdkonna eest vastutav minister võib moodustada käskkirjaga käesoleva seaduse § 62⁴ lõikes 2 nimetatud iduettevõtte määratlusele vastavuse hindamiseks ekspertiis komisjoni ning kehtestada selle töökorra.“;

11) paragrahvi 105 lõikes 3 asendatakse sõna „kuus“ sõnaga „üheksa“;

12) paragrahvi 105 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Ilma töötamiseks antava elamisloata võib Eestis töötada välismaalane, kellel on Schengeni konventsiooni liikmesriigi pädeva asutuse antud viisa või elamisluba ja kes omab nimetatud liikmesriigis töötamise õigust, kui välismaalase Eestis töötamine on seotud ettevõtte asumisega Eestisse ja välismaalasel on seaduslik alus Eestis viibimiseks.“;

13) paragrahvi 106 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalase lühiajalise Eestis töötamise võib registreerida, kui:

- 1) välismaalasel on töökoha täitmiseks nõutud kvalifikatsioon, haridus, tervises seisund ja töökogemus ning vajalikud erialaoskused ja teadmised;
- 2) äriühing, kuhu välismaalane tööle asub, on Eestis registreeritud.

(1²) Lühiajalise Eestis töötamise registreerimise nõuded peavad olema välismaalase lühiajalise Eestis töötamise jooksul jätkuvalt täidetud.

(1³) Lühiajaline Eestis töötamine on lubatud kuni 270 päeva 365 järjestikuse päeva jooksul, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti.

(1⁴) Käesoleva paragrahvi lõiget 1³ ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 2) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) töötamine tippspetsialistina, kui välismaalasel on selles valdkonnas töötamiseks erialane ettevalmistus;
- 4) töötamine iduettevõttes.“;

14) paragrahvi 106 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) äriühingul on vähemalt 65 000 eurot sissemakstud omakapitali, mille eest on Eestis soetatud ja põhivarana arvele võetud kinnisvara, masinaid või seadmeid.“;

15) paragrahvi 106 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 107 täiendatakse lõikega 1² järgmises sõnastuses:

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu maksmise nõuet ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) töötamine etendusasutuses loominguilise töötajana etendusasutuse seaduse tähenduses;
- 2) töötamine õpetajana Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 3) teaduslik tegevus, kui välismaalasel on selleks erialane ettevalmistus või kogemus, või töötamine õppejõuna Eestis õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastavas õppeasutuses;
- 4) erialane tegevus sportlase, treeneri, spordikohtuniku või sporditöötajana vastava spordialaliidu kutsel;
- 5) töötamine kutseõppe või kõrgharidustaseme õppe eesmärgil praktika korras välisriigis asuva õppeasutuse või üliõpilasorganisatsiooni vahendusel või välisriigis asuva õppeasutuse suunamisel, kui see on õppeprogrammi osa;
- 6) töötamine noorteprojekti või -programmi raames, kui noorteprojekti või -programmi tunnustab Haridus- ja Teadusministeerium;
- 7) välisriigi diplomaatilise esinduse teenindamine Välisministeeriumi loal;
- 8) välismaalase, kes on vaimulik, nunn või munk, kutsub Eestisse usuline ühendus ning see kutse on kooskõlastatud Siseministeeriumiga;
- 9) välismaalasel on välislepingust tulenev õigus töötada Eestis ilma selleks eraldi luba omamata;
- 10) välismaalane on lähetatud töötaja Eestisse lähetatud töötaja töötingimuste seaduse tähenduses;
- 11) töötamine iduettevõttes.“;

17) paragrahvi 110 täiendatakse lõigetega 1² ja 1³ järgmises sõnastuses:

„(1²) Käesoleva seaduse § 106 lõike 1⁴ punktis 4 ning § 107 lõike 1² punktis 11 nimetatud iduettevõtte määratlusele vastavuse hindamise tingimused ja korra ning selleks esitatavate andmete ja tõendite loetelu ning nende esitamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(1³) Valdkonna eest vastutav minister võib moodustada käskkirjaga käesoleva seaduse § 106 lõike 1⁴ punktis 4 ning § 107 lõike 1² punktis 11 nimetatud iduettevõtte määratlusele vastavuse hindamiseks eksperdikomisjoni ning kehtestada selle töökorra.“;

18) paragrahvi 115 täiendatakse punktidega 14–16 järgmises sõnastuses:

„14) välismaalane, kellele antakse elamisluba töötamiseks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia erialasele ametikohale;

15) välismaalane, kellele antakse elamisluba töötamiseks iduettevõttesse;

16) välismaalane, kellele antakse elamisluba ettevõtluseks seoses iduettevõtlusega.“;

19) paragrahvi 117 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) Eesti tähtajalise elamisloa taotlemise eesmärk on põhjendatud;“;

20) paragrahvi 119 lõikes 1 asendatakse sõna „viis“ sõnaga „kümme“;

21) paragrahvi 120 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 124 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) on alust arvata, et välismaalase tähtajalise elamisloa taotlemise tegelik eesmärk ei vasta väidetud eesmärgile;“;

23) paragrahvi 130 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui välismaalane on elamisloa kehtivusajal või käesoleva seaduse § 43 lõigetes 4 ja 5 sätestatud tähtaja jooksul taotlenud elamisloa pikendamist, uut tähtajalist elamisluba või pikaajalise elaniku elamisluba, on tema Eestis viibimine seaduslik tema taotluse läbivaatamise ajal.“;

24) paragrahvi 132 lõikes 1 asendatakse sõna „viieks“ sõnaga „kümneks“;

25) paragrahvi 135 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) välismaalasel puudub käesoleva seaduse §-s 120 sätestatud kindlustusleping, mis tagab tema haigusest või vigastusest tingitud ravikulude tasumise elamisloa kehtivuse ajal;“;

26) paragrahvi 135 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) välismaalane ei kasuta elamisluba eesmärgipäraselt.“;

27) paragrahvi 135 lõike 2 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;

28) paragrahvi 137 lõikest 1, § 150 lõigetest 1 ja 3, §-st 152, § 210¹ lõikest 1, § 210² lõike 1 punktist 1, § 232 lõike 1 punktist 1 ja lõigetest 2–2², § 233 lõigetest 1 ja 1¹ ning § 238 lõikest 2 jäetakse välja sõna „püsival“;

29) paragrahvi 137 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Eesti kodanikust või eesti rahvusest abikaasa suhtes, kelle juurde elama asumiseks elamisluba taotletakse, ei kohaldata eelnevat Eestis elamise nõuet, kui perekond asub koos Eestisse elama.“;

30) paragrahvi 137 lõike 3 sissejuhatavast lauseosast jäetakse pärast sõna „ettevõtluseks“ välja tekstiosa „, elamisloa õppimiseks bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevas õppes või magistri- või doktoriõppes“;

31) paragrahvi 137 lõiget 3 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) töötamine iduettevõttes.“;

32) paragrahv 137 lõige 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuet abikaasa eelneva vähemalt kaheaastase Eestis elamise kohta ei kohaldata, kui abikaasa, kelle juurde elama asumiseks elamisluba taotletakse, on saanud elamisloa õppimiseks rakenduskõrgharidus või bakalaureuseõppes,

neljanda või viienda taseme kutseõppe esmaõppes rahvusvahelise koostööprogrammi raames, riikidevahelise lepingu või õppeasutuse väliskoostöölepingu alusel või kui talle on määratud Eesti riigi rahastatav või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendium.“;

33) seadust täiendatakse §-ga 140¹ järgmises sõnastuses:

„§ 140¹. Erisus elamisloa andmise ja pikendamise tingimustest

Kui välismaalane taotleb elamisluba elama asumiseks abikaasa juurde, kellel on tähtajaline elamisluba ettevõtluseks suurinvestorile, ei kohaldata elamisloa andmise ja pikendamise tingimusena käesoleva seaduse § 117 lõikes 1 nimetatud tegeliku elukoha ja §-s 121 elukoha rahvastikuregistris registreerimise nõuet.“;

34) paragrahvi 143 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tähtajaline elamisluba elama asumiseks abikaasa juurde antakse kehtivusajaga kuni kümme aastat.“;

35) paragrahvi 143 lõiked 2–2² tunnistatakse kehtetuks;

36) seadust täiendatakse §-ga 143¹ järgmises sõnastuses:

„§ 143¹. Abikaasa juurde elama asumiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusaja määramine

(1) Abikaasa juurde elama asumiseks antava tähtajalise elamisloa kehtivusaja määramisel võetakse arvesse välismaalase ja abikaasa, kelle juurde elama asumiseks elamisluba taotletakse, abielu kestust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei välista elamisloa kehtivusaja määramisel muude asjas tähtsust omavate asjaolude arvesse võtmist.“;

37) paragrahvi 144 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

38) paragrahvi 146 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

39) seadust täiendatakse §-ga 150¹ järgmises sõnastuses:

„§ 150¹. Eestis sündinud alaealisele lapsele antav tähtajaline elamisluba

(1) Alaealine laps, kes on Eestis sündinud või kes asub kohe pärast sündi koos vanema või vanematega Eestisse elama, saab tähtajalise elamisloa, et asuda elama Eestis elava vanema juurde, kui vanemal on lapse sünni ajal kehtiv Eesti tähtajaline elamisluba.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel antud elamisloast loobumiseks on vanemal, kelle juurde elama asumiseks alaealine laps elamisloa sai, või jagatud eestkoste korral eestkostet jagaval poolel õigus esitada taotlus enne lapse üheaastaseks saamist.“;

40) seadust täiendatakse §-ga 151¹ järgmises sõnastuses:

„§ 151¹. Erisus elamisloa andmise ja pikendamise tingimustest

Kui välismaalane taotleb elamisloa elama asumiseks lähedase sugulase juurde, kellel on tähtajaline elamisloa ettevõtluseks suurinvestorile, ei kohaldata elamisloa andmise ja pikendamise tingimusena käesoleva seaduse § 117 lõikes 1 nimetatud tegeliku elukoha ja §-s 121 nimetatud elukoha rahvastikuregistris registreerimise nõuet.“;

41) paragrahvi 154 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Jagatud eestkoste puhul ei ole Eestis sündinud alaealisele lapsele käesoleva seaduse §-s 150¹ sätestatud tähtajalise elamisloa saamiseks nõutud eestkostet jagava poole nõusolek.“;

42) seadust täiendatakse §-ga 155¹ järgmises sõnastuses:

„§ 155¹. Erisus lähedase sugulase juurde elama asumiseks antud tähtajalise elamisloa pikendamisest

(1) Kui alaealine laps on käesoleva seaduse § 150 lõike 1 punkti 1 alusel või § 150¹ lõike 1 alusel saanud tähtajalise elamisloa, et asuda elama Eestis elava vanema juurde, ja vanema tähtajalist elamisloa pikendatakse või talle antakse uus tähtajaline elamisloa, siis pikeneb alaealise lapse elamisloa kehtivusaeg vanema elamisloa kehtivusaja lõpuni.

(2) Jagatud eestkoste puhul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul tähtajalise elamisloa kehtivusaja pikendamiseks nõutud eestkostet jagava poole nõusolek.“;

43) paragrahvi 156 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

44) paragrahvi 158 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

45) paragrahvi 162 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „läbimiseks“ tekstiosaga „ülikooliseaduse § 23 tähenduses“;

46) paragrahvi 170 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tähtajalise elamisloa õppimiseks võib välismaalasele anda kehtivusajaga kuni õppekava nominaalaja lõpuni, kuid mitte kauemaks kui õppimise eeldatav kestus.

(2) Tähtajalist elamisloa õppimiseks võib pikendada kuni õppekava nominaalaja lõpuni või kui õppekava nominaalaeeg on lõppenud, siis õppimise eeldatava kestuse lõpuni.“;

47) seadust täiendatakse §-ga 172¹ järgmises sõnastuses:

„§ 172¹. Õppimiseks antava tähtajalise elamisloa andmisest keeldumise täiendav alus

Õppimiseks antava tähtajalise elamisloa andmisest võib keelduda, kui on põhjust kahelda õppeasutuse, kuhu õppima asumiseks tähtajalist elamisloa taotletakse, praktikat läbiviiva asutuse, rahvusvahelise üliõpilasorganisatsiooni, kes välismaalase Eestis praktikat vahendab, või noorteühingu, kelle noorteprojekti või -programmi raames vabatahtlikuks teenistuseks tähtajalist elamisloa taotletakse, usaldusväärsuses.“;

48) paragrahvi 173 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Välismaalase suhtes, kes on saanud tähtajalise elamisloa õppimiseks doktoriõppes ning kelle osalemine õppetöös osakoormusega on põhjendatud, ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud õppekava nõutud ulatuses mittetäitmist elamisloa kehtetuks tunnistamise alusena.“;

49) paragrahvi 177 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse § 185 lõikes 4 nimetatud juhul ei kohaldata Eesti Töötukassa loa nõuet.“;

50) paragrahvi 178 lõige 1² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1²) Välismaalase suhtes, kes on omandanud Eestis kutsehariduse neljanda või viienda taseme kutseõppe esmaõppes või kes on omandanud Eestis kõrghariduse rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppes, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevas õppes, magistriõppes või doktoriõppes, ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud tasu määra.“;

51) paragrahvi 181 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) välismaalane on omandanud Eestis neljanda või viienda taseme kutseõppe esmaõppes kutsehariduse või rakenduskõrgharidus- või bakalaureuseõppes, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevas õppes, magistriõppes või doktoriõppes kõrghariduse.“;

52) paragrahvi 181 lõiget 1 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

„12) töötamine iduettevõttes.“;

53) paragrahvi 181 lõike 5 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) äriühingul on vähemalt 65 000 eurot sissemakstud omakapitali, mille eest on Eestis soetatud ja põhivarana arvele võetud kinnisvara, masinaid või seadmeid;“;

54) paragrahvi 181 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

55) paragrahvi 185 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Välismaalane, kellele on antud tähtajaline elamisloa töötamiseks, võib sama tööandja juures asuda tööle teisele ametikohale tingimusel, et muud elamisloas kindlaks määratud tingimused ei muutu ning teisel ametikohal töötamiseks on nõutud samad kutse- ja kvalifikatsiooninõuded.“;

56) paragrahvi 186 lõikes 1 asendatakse sõna „kaks“ sõnaga „kümme“;

57) paragrahvi 186 lõikes 2 asendatakse sõna „viie“ sõnaga „kümne“;

58) paragrahvi 189 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) välismaalase ametikoht muutub sama tööandja juures käesoleva seaduse § 185 lõikes 4 nimetatud juhul.“;

59) paragrahvi 192 lõige 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud investeeringu suuruse nõuet ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) äriühing on olnud Eestis registreeritud vähem kui 12 kuud ja alustab tegevust riigi või erainvesteeringu toel, olles saanud investeeringu või laenu riigilt või Finantsinspektsiooni tegevusloaga erafondivalitsejalt või toetuse mõnest riiklikust toetusmeetmest;
- 2) iduettevõttele.“;

60) paragrahvi 192 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud investeeringu suuruse nõuet ei kohaldata iduettevõttele.“;

61) paragrahvi 197¹ lõikes 1 asendatakse sõna „viie“ sõnaga „kümne“ ning lõigetes 1 ja 2 sõna „viis“ sõnaga „kümme“;

62) seaduse 3. peatüki 1. jao 4. jaotist täiendatakse alljaotisega 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹. alljaotis

Tähtajaline elamisloa ettevõtluseks suurinvestorile

§ 197². Suurinvestorile ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa andmise eesmärk

Tähtajaline elamisloa ettevõtluseks suurinvestorile on elamisloa ettevõtluseks, mille andmise eesmärk on soodustada investeeringute tegemist sellisesse äritegevusse Eestis, mis on avalikes huvides ja aitab oluliselt kaasa Eesti majanduse arengule.

§ 197³. Suurinvestorile ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa andmise nõuded

(1) Suurinvestor käesoleva alljaotise tähenduses on välismaalane, kes on teinud vähemalt 1 000 000 euro suuruse otseinvesteeringu Eesti äriregistrisse kantud äriühingusse, mis investeerib peamiselt Eesti majandusse, või investeeringu investeerimisfondi, mille investeerimispoliitika kohaselt investeeritakse fondi vahendeid peamiselt Eesti äriregistrisse kantud äriühingutesse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud investeering peab olema elamisloa kehtivusaja jooksul püsiv. Investeering on püsiv juhul, kui elamisloa kehtivusaja jooksul investeering ei vähene, välja arvatud investeeringu turuhinna kõikumisest tulenevatel põhjustel, või seda ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud äriühingust või investeerimisfondist välja võetud.

(3) Äriühingut või investeerimisfondi, kuhu tehti elamisloa andmise tingimusena algne investeering, võib elamisloa kehtivusaja jooksul muuta tingimusel, et äriühing või investeerimisfond, kuhu investeeritakse, vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuetele.

§ 197⁴. Erisus elamisloa andmise ja pikendamise tingimustest

Tähtajalise elamisloa ettevõtluseks suurinvestorile elamisloa andmise ja pikendamise tingimusena käesoleva seaduse § 117 lõikes 1 nimetatud tegeliku elukoha ja §-s 121 nimetatud elukoha rahvastikuregistris registreerimise nõuet.

§ 197⁵. Suurinvestorile ettevõtluseks tähtajalise elamisloa andmisest või pikendamisest keeldumise ja elamisloa kehtetuks tunnistamise täiendavad alused

Suurinvestorile ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa andmisest või pikendamisest võib keelduda või elamisloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) välismaalane ei ole teinud käesoleva seaduse § 197³ lõikes 2 nimetatud investeeringut või investeering ei ole tähtajalise elamisloa kehtivusaja jooksul püsiv;
- 2) välismaalane ei töönda, kuidas aitab tema või käesolevas seaduse § 197³ lõikes 2 nimetatud äriühingu või investeerimisfondi tegevus kaasa investorile ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa andmise eesmärgile;
- 3) investeering ei ole avalikes huvides;
- 4) välismaalane ei töönda investeeringu rahalise allika või oma äripartneri usaldusväärset;
- 5) välismaalane ei ole täitnud käesolevast või muust seadusest tulenevat välismaalase Eestis ajutise viibimise, elamise või töötamisega seonduvat kohustust.

§ 197⁶. Asjaolude muutumisest teavitamise nõue

Suurinvestor on kohustatud teavitama Politsei- ja Piirivalveametit elamisloa andmise aluseks olnud asjaolude muutumisest, sealhulgas käesoleva seaduse § 197³ lõikes 4 sätestatud korras äriühingu või investeerimisfondi muutmisest.

§ 197⁷. Erisus tähtajalise elamisloa pikendamisest keeldumise alustest

Kui välismaalane taotleb suurinvestorile antava tähtajalise elamisloa ettevõtluseks pikendamist, ei kohaldata elamisloa pikendamisest keeldumise alusena asjaolu, et välismaalasel puudub registreeritud elukoht ja tegelik eluruum Eestis.

§ 197⁸. Erisus tähtajalise elamisloa kehtetuks tunnistamise alustest

Kui välismaalasel on suurinvestorile ettevõtluseks antav tähtajaline elamisluba, ei kohaldata elamisloa kehtetuks tunnistamise alusena asjaolu, et välismaalasel puudub registreeritud elukoht ja tegelik eluruum Eestis.“;

63) paragrahvis 199 asendatakse sõna „kahe“ sõnaga „kümne“;

64) paragrahvis 200³ asendatakse sõna „kaheks“ sõnaga „kümneks“ ja sõna „kahe“ sõnaga „kümne“;

65) paragrahvi 213 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Välismaalane ei pea tähtajalise elamisloa taotlemiseks isiklikult Eesti välisesindusse või Politsei- ja Piirivalveametisse ilmuma, kui tema elamisloa, elamisõiguse või isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses toimunud daktüloskopeerimisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja sõrmejäljed vastavad valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele.“;

66) paragrahvi 213 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata, kui alaealine laps saab tähtajalise elamisloa elama asumiseks vanema juurde käesoleva seaduse § 150¹ alusel.“;

67) paragrahvi 216 lõiked 1 ja 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Politsei- ja Piirivalveametist võib tähtajalist elamisluba taotleda:

- 1) välismaalane, kellel on Eestis viibimiseks seaduslik alus;
- 2) ebaseaduslikult riigis viibiv välismaalane, kellel puudub mõjuval põhjusel võimalus esitada tähtajalise elamisloa taotlus Eesti välisesindusele, välja arvatud juhul, kui tema lahkumiskohustus kuulub sundtäitmisele.

(1¹) Hiljemalt ühe kuu möödumisel Eestisse sisenemise päevast arvates peab taotlema EL sinist kaarti, elamisluba elama asumiseks abikaasa juurde või elamisluba elama asumiseks lähedase sugulase juurde:

- 1) teise Euroopa Liidu liikmesriigi antud EL sinist kaarti omav välismaalane, kes taotleb Eestis EL sinist kaarti;
- 2) teise Euroopa Liidu liikmesriigi antud EL sinist kaarti omava välismaalase abikaasa, kellel on teise Euroopa Liidu liikmesriigi väljastatud elamisluba kui EL sinist kaarti omav välismaalase perekonnaliige, kui ta taotleb Eestis elamisluba elama asumiseks abikaasa juurde;
- 3) teise Euroopa Liidu liikmesriigi antud EL sinist kaarti omava välismaalase lähedane sugulane, kellel on teise Euroopa Liidu liikmesriigi väljastatud elamisluba kui EL sinist kaarti omav välismaalase perekonnaliige, kui ta taotleb Eestis elamisluba elama asumiseks lähedase sugulase juurde.“;

68) paragrahvi 217¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse esitamiseks ei pea isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse pöörduma käesoleva seaduse §-s 277 sätestatud juhtudel ja juhul, kui taotleja viimasest elamisloa, tööloa, elamisõiguse või isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses toimunud daktüloskopeerimisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja sõrmejäljed vastavad valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele.“;

69) paragrahvi 217¹ lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

70) paragrahvi 221 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata, kui välismaalane on esitanud tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse käesoleva seaduse § 43 lõigetes 4 ja 5 sätestatud tähtaja jooksul.“;

71) paragrahvi 224 lõige 1² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1²) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega käesoleva seaduse § 137 lõikes 3¹ nimetatud kutseõppe neljanda ja viienda taseme õppe mahule esitatavad nõuded ning Eesti riigi rahastatavate või rahvusvaheliselt tunnustatud stipendiumide, riikidevaheliste

lepingute või õppeasutuste väliskoostöölepingute või rahvusvaheliste koostööprogrammide loetelu ja neile esitatavad nõuded.“;

72) paragrahvi 224 täiendatakse lõigetega 1³ ja 1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1³) Käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punktis 1² ning § 192 lõikes 2¹ punktis 2 nimetatud iduettevõtluse määratlusele vastavuse hindamise tingimused ja korra ning selleks esitatavate andmete ja tõendite loetelu ning nende esitamise nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(1⁴) Valdkonna eest vastutav minister võib moodustada käskkirjaga käesoleva seaduse § 181 lõike 1 punktis 1² ning § 192 lõikes 2¹ punktis 2 nimetatud iduettevõtluse määratlusele vastavuse hindamiseks ekspertiis komisjoni ning kehtestada selle töökorra.“;

73) paragrahvi 232 lõikes 2 asendatakse sõna „üheaastase“ sõnaga „15-aastase“;

74) seadust täiendatakse §-ga 232¹ järgmises sõnastuses:

„§ 232¹. Pikaajalise elaniku elamisluba Eestis sündinud alaealisele lapsele

(1) Alaealine laps, kes on Eestis sündinud või kes asub kohe pärast sündi koos vanema või vanematega Eestisse elama, saab pikaajalise elaniku elamisloa, kui vanemal on lapse sünni ajal kehtiv Eesti pikaajalise elaniku elamisluba.

(2) Alla 15-aastane laps saab pikaajalise elaniku elamisloa, kui tema vanemale, kelle juurde elama asumiseks talle elamisluba anti, antakse pikaajalise elaniku elamisluba.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel antud elamisloast loobumiseks on vanemal või jagatud eestkostel korral eestkostet jagaval poolel õigus esitada taotlus enne lapse üheaastaseks saamist.“;

75) paragrahvi 233 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui välismaalase Eestist eemalviibimine viimase viie aasta jooksul on kestnud kauem kui kuus kuud järjest ja kokku kümme kuud viimase viie aasta jooksul ning Politsei- ja Piirivalveamet on tema eemalviibimise lugenud põhjendatuks, pikeneb pikaajalise elaniku elamisloa saamiseks nõutud püsivalt Eestis elamise periood eemalviibitud aja võrra, mis ületab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud lubatud aega.“;

76) paragrahvi 238 lõike 1 punktist 1 jäetakse välja sõnad „ja püsivalt“;

77) seaduse 3. peatüki 3. jagu tunnistatakse kehtetuks;

78) paragrahvi 271 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Politsei- ja Piirivalveametil on õigus teavitada välismaalase tööandjat välismaalase elamisloa andmisest või pikendamisest keeldumisest või elamisloa kehtetuks tunnistamisest ilma välismaalase nõusolekuta.“;

79) paragrahvi 279 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui välismaalane on varem elamisloa, elamisõiguse või isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses daktüloskopeeritud ning daktüloskopeerimisel võetud sõrmejäljed võimaldavad isiku tuvastada ja sõrmejäljed vastavad valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele, siis ei pea välismaalast daktüloskopeerima.“;

80) paragrahvi 280 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) välismaalase haigusest või vigastusest tingitud ravikulude tasumist tagava kindlustuslepingu lõppemisest või lõpetamisest või ravikindlustuse seaduses sätestatud ravikindlustuse lõppemisest;“;

81) paragrahvi 293 lõigetest 1–3 jäetakse välja sõnad „ning Eestist eemalviibimise registreerimise“.

§ 2. Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmine

Euroopa Liidu kodaniku seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 4 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 5 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Püsivaks Eestis elamiseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse Euroopa Liidu kodaniku või perekonnaliikme Eestis viibimist elamisõiguse alusel.“;

3) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Euroopa Liidu kodaniku alaealine laps, kes on Eestis sündinud või kes asub Eestisse elama, saab tähtajalise elamisõiguse, kui vanemal on tähtajaline elamisõigus, sõltumata sellest, kas alaealine laps on Euroopa Liidu kodanik või mitte.“;

4) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Euroopa Liidu kodaniku alaealise lapse tähtajaline elamisõigus pikeneb, kui Euroopa Liidu kodaniku tähtajaline elamisõigus pikeneb.“;

5) paragrahvi 20 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Perekonnaliikme alaealine laps, kes sünnib Eestis või asub Eestisse elama, saab tähtajalise elamisõiguse, kui vanemal on tähtajaline elamisõigus.“;

6) paragrahvi 22 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Perekonnaliikme alaealine laps, kes sünnib Eestis või asub Eestisse elama, saab tähtajalise elamisõiguse vanema tähtajalise elamisõiguse ajaks.“;

7) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 nimetatud juhul ei pea tähtajalise elamisõiguse saamiseks taotlust esitama.“;

8) paragrahvi 28 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Perekonnaliikme alaealise lapse tähtajaline elamisõigus pikeneb tema vanema tähtajalise elamisõiguse ajaks, kui Politsei- ja Piirivalveamet pikendab vanema tähtajalist elamisõigust.“;

9) paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 nimetatud juhul ei pea tähtajalise elamisõiguse pikenemiseks taotlust esitama.“;

10) paragrahvi 31 lõike 2 punktist 3, § 34 lõike 2 punktist 2, § 40 lõikest 1 ning lõike 2 punktidest 1 ja 2, § 45 lõikest 1, lõike 3 punktist 1 ja lõikes 6 ning § 52⁶ lõikest 2 jäetakse välja sõna „püsival“;

11) paragrahvi 40 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Euroopa Liidu kodaniku alaealine laps, kes sünnib Eestis või asub Eestisse elama, saab alalise elamisõiguse, kui tema vanemal on alaline elamisõigus.“;

12) paragrahvi 40 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Euroopa Liidu kodaniku alaealine laps saab alalise elamisõiguse, kui tema vanem registreerib oma alalise elamisõiguse.“;

13) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 40 lõigetes 3 ja 3¹ nimetatud juhul alaealisele lapsele alalise elamisõiguse saamiseks ei pea taotlust esitama.“;

14) paragrahvi 45 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Perekonnaliikme alaealine laps, kes sünnib Eestis või asub Eestisse elama, saab alalise elamisõiguse, kui tema vanemal on alaline elamisõigus.“;

15) paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Perekonnaliikme alaealine laps saab alalise elamisõiguse, kui tema vanem registreerib oma alalise elamisõiguse.“;

16) paragrahvi 46 täiendatakse lõikega 2³ järgmises sõnastuses:

„(2³) Käesoleva seaduse § 45 lõigetes 4 ja 4¹ nimetatud juhul alaealisele lapsele alalise elamisõiguse saamiseks ei pea taotlust esitama.“.

§ 3. Isikut tõendavate dokumentide seaduse muutmine

Isikut tõendavate dokumentide seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Eestis elaval Eesti kodanikul peab olema isikutunnistus.“;

2) paragrahvi 6 pealkirjast ning sama paragrahvi lõigetest 1 ja 2, § 19 punktist 2 ning § 34¹ lõikest 1 jäetakse välja sõna „püsival“;

3) paragrahvi 6 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud isikutunnistuse või elamisloakaardi omanise kohustust ei ole alla 15-aastasel välismaalasel.“.

§ 4. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 2, 4, 5, 9–19, 21–23, 25–29, 31, 33, 37, 38, 40, 43, 44, 49, 52–55, 58–60, 62, 67, 70, 72, 75–78, 80, 81, § 2 punktid 2 ja 10 ning § 3 jõustuvad 2016. aasta 30. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 6, 7, 65, 68 ja 79 jõustuvad 2017. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 3, 8, 30, 32, 45, 47, 48, 50, 51 ja 71 jõustuvad 2017. aasta 1. aprillil.

(4) Käesoleva seaduse § 1 punktid 20, 24, 34–36, 39, 41, 42, 46, 56, 57, 61, 63, 64, 66, 69, 73, 74, § 2 punktid 1, 3–9 ja 11–16 jõustuvad 2017. aasta 1. oktoobril.

Eiki NESTOR

Riigikogu esimees

Tallinn, „...“2016. a

Algatab Vabariigi Valitsus 2016. a

.....
.....